

Akademia Muzyczna im. S. Moniuszki w Gdańsku

Wydział Dyrygentury Chóralnej, Muzyki Kościelnej, Edukacji Artystycznej, Rytmiki i Jazzu

Rok akademicki 2021/22

SYLABUS PRZEDMIOTU

Metodyka prowadzenia rytmiki w szkole muzycznej II st.
.....

Kierunek (właściwe podkreślić):

Edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej

Jazz i muzyka estradowa

Studia (właściwe podkreślić):

licencjackie, magisterskie

Imię i nazwisko prowadzącego Marzena Kamińska

Założenia, cele oraz charakterystyka przedmiotu:

- Poznanie teoretycznych podstaw metody Emila Jaques-Dalcroze'a w odniesieniu do prowadzenia zajęć w Szkole Muzycznej II st.
- Poznanie podstaw praktycznych umiejętności prowadzenia rytmiki w Szkole Muzycznej II st. na wydziale rytmiki
- Poznanie zakresu materiału przedmiotów specjalnościowych na wydziale rytmiki w Szkole Muzycznej II st.
- Poznanie różnych form i metod prowadzenia rytmiki w odniesieniu do zajęć w Szkole Muzycznej II st.
- Poznanie zagadnień właściwości rozwoju psychofizycznego wieku dorastania
- Wyrabianie twórczej, świadomej postawy w realizacji zadań dydaktyczno-wychowawczych
- Pogłębianie zainteresowań pedagogiką muzyczną
- Rozwijanie zainteresowań innymi dziedzinami sztuki
- Rozwijanie zamiłowania do upowszechniania kultury muzycznej wśród młodzieży i dorosłych
- Wyrabianie postawy gotowości do dalszej samodzielnej pracy nad doskonaleniem umiejętności zawodowych
- Zgłębienie zagadnienia znaczenia i roli improwizacji fortepianowej na zajęciach rytmiki na różnych szczeblach edukacji,
- Zgłębienie zagadnienia interpretacji ruchowej działu muzycznego na różnych szczeblach edukacji,
- Poznanie specyfiki prowadzenia zajęć rytmiki w Szkole Baletowej

Wymagania wstępne i dodatkowe:

- Znajomość metody Emila Jaques-Dalcroze'a
- Umiejętność projektowania zadań dydaktycznych wg założeń metody Emila Jaques-Dalcroze'a
- Znajomość zagadnień metodycznych prowadzenia rytmiki wg metody E. Jaques-Dalcroze'a (szczególnie w wieku przedszkolnym oraz w Szkole Muzycznej I st.)
- Umiejętność stosowania zagadnień z improwizacji fortepianowej w odniesieniu do zadań metrytmicznych oraz ekspresyjnych

Zalecane fakultatywne komponenty przedmiotu:

- przedmioty teoretyczne
 - muzyczne: KS, zasady muzyki, harmonia, formy muzyczne, historia muzyki z literaturą,
 - humanistyczne: estetyka, filozofia, pedagogika, psychologia, historia sztuki,
- konferencje, sympozja, warsztaty, seminaria metodyczne i artystyczne w zakresie rytmiki, improwizacji fortepianowej, techniki ruchu, różnych technik tanecznych, psychologii, pedagogiki. muzykoterapii

Bibliografia podstawowa:

1. Brzozowska-Kuczkiewicz M. : Emil Jaques-Dalcroze i jego rytmika, WSiP, Warszawa, 1991
2. Jaques-Dalcroze E.: Pisma wybrane, WSiP, Warszawa, 1992
3. Górecki L.: Teoria i metodyka ćwiczeń ruchowych aktora, COMUK, Warszawa, 1985
4. Ławrowska R.: Muzyka i ruch, WSiP, Warszawa, 1991
5. Materiały informacyjno-dyskusyjne COPSA (wybrane pozycje)
6. Przewenda R.: Rozwój somatyczny i motoryczny
7. „Rytmika w kształceniu muzyków, aktorów, tancerzy i w rehabilitacji” – materiały z ogólnopolskich sesji naukowych, Akademia Muzyczna w Łodzi (wybrane pozycje)
8. Skazińska M.: „Rola rytmiki w przygotowaniu dzieci i młodzieży w percepcji sztuki”, w: „Sztuka i dorastanie dziecka”, PWN, Warszawa, Poznań, 1981
9. Skazińska M.: „Znaczenie interpretacji ruchowej utworów muzycznych w kształceniu nauczycieli rytmiki”, w: Zeszyt Naukowy XVIII, Akademia Muzyczna, Łódź
10. Skowrońska-Lebecka E.: Dźwięk i gest, Wyd. „Żak”, Warszawa, 1995
11. Stanisławski S.: „Praca aktora”
12. Storm G.: „Gry przy muzyce”
13. Szczuka W.: „Gest sceniczny”, CPARA, Warszawa
14. Zeszyty Naukowe, Wyd. COPSA (wybrane pozycje)
15. Zeszyty Naukowe Akademii Muzycznej w Łodzi (wybrane pozycje)
16. Red. Żebrowska M. „Psychologia rozwojowa dzieci i młodzieży”, PWN, Warszawa, 1966

Bibliografia uzupełniająca:

1. Appia A. „Dzieło sztuki żywej i inne prace” Wyd. Artystyczne i filmowe, Warszawa, 1974
2. Skazińska M.: „Rytmika i problem jej wykorzystania w procesie wychowania dzieci i młodzieży”, w „Muzyka środkiem uspołecznienia młodych”, Pro Sinfonika, 1979
3. Szuman S.: O sztuce i wychowaniu estetycznym. WSiP, Warszawa 1975
4. Wojnar I.: Wychowanie przez sztukę, PZWS, Warszawa 1965

Efekty kształcenia – wiedza:

- spełnia wytyczne wynikające z Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do zawodu nauczyciela/ pkt 3 "szczegółowe efekty kształcenia" (rozporządzenie z dnia 17 stycznia 2012) - posiada wiedzę dotyczącą pedagogiki i psychologii w zakresie problematyki pracy z dziećmi i młodzieżą na poziomie szkoły muzycznej II st.

- posiada wiedzę pedagogiczno-dydaktyczną przedmiotu specjalności głównej - "rytmiki"
- posiada znajomość podstawowego repertuaru związanego z programami edukacji na wydziale rytmiki w szkole muzycznej II st.
- orientuje się w piśmiennictwie dotyczącym specjalności studiów, zarówno w aspekcie historii rytmiki, jak i muzyki klasycznej i jej kontekstu pedagogicznego, oraz również obecnej kondycji edukacji muzycznej (dotyczy to także internetu i e-learningu)
- posiada znajomość podstawowych wzorców leżących u podstaw improwizacji
- posiada znajomość podstawowych wzorców leżących u podstaw projektowania zadań dydaktycznych na rytmice w SM II st.

Efekty kształcenia – umiejętności:

- posiada umiejętność swobodnej ustnej wypowiedzi na temat interpretowania, tworzenia
- posiada umiejętności i kompetencje niezbędne do kompleksowej realizacji dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych zadań szkoły,
- posiada znajomość i umiejętność wykonywania reprezentatywnego repertuaru związanego ze specjalnością "rytmika", a także w zakresie gry na instrumentach perkusyjnych, jest przygotowany do współpracy z innymi w zakresie tworzenia choreografii muzyki w różnego typu zespołach oraz w ramach innych wspólnych prac - posiada umiejętność akompaniowania soliście (solistom) w różnych formach zespołowych,
- poprzez opanowanie efektywnych technik ćwiczenia wykazuje umiejętność samodzielnego doskonalenia własnego warsztatu technicznego w specjalności rytmika, ale także jako metodyk prowadzonych zajęć rytmiki,
- posiada biegłą znajomość w zakresie słuchowego rozpoznawania materiału muzycznego, zapamiętywania go i operowania nim,
- opanował warsztat techniczny potrzebny do profesjonalnej prezentacji muzycznej w specjalności rytmika i jest świadomy problemów specyficznych dla swojej specjalności

Efekty kształcenia - kompetencje społeczne:

- posiada kompetencje i jest przygotowany pod względem praktycznym do wykonywania zawodu nauczyciela rytmiki w zakresie Szkoły Muzycznej II st..
- posiada umiejętność samooceny, jak też jest zdolny do budowania konstruktywnej krytyki w obrębie działań pedagogicznych, dydaktycznych, muzycznych, artystycznych oraz w obszarze szeroko pojmowanej kultury,
- umiejętnie komunikuje się w obrębie własnego środowiska i społeczności - głównie szkolnej,
- spełnia wytyczne wynikające z Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do zawodu nauczyciela/ pkt 3 "szczegółowe efekty kształcenia" (rozporządzenie z dnia 17 stycznia 2012),
- umie posługiwać się fachową terminologią z zakresu dziedziny muzyki, pedagogiki i psychologii,
- jest zdolny do efektywnego wykorzystania wyobraźni, intuicji, twórczej postawy i samodzielnego myślenia w celu rozwiązywania problemów własnych i grupowych jako pedagog

Semestr:.....1..... **wymiar godzin**.....15..... **ilość pkt. ECTS** 1.....

Rodzaj zajęć (właściwe podkreślić): wykład, ćwiczenia, seminarium

Sposób zaliczenia (właściwe podkreślić):

E-egzamin, ZO-zaliczenie z oceną, Z-zaliczenie bez oceny

Treści programowe wraz z opisem efektów kształcenia:

- Omówienie zagadnień programowych dla przedmiotu rytmika w Szkole Muzycznej II st. na wydziale rytmiki -cele i zadania dydaktyczno-wychowawcze, ćwiczenia słuchowo-ruchowe, ćwiczenia metro-rytmiczne, ćwiczenia polirytmiczne i polimetryczne, zależność między tempem muzyki a tempem ruchu, ćwiczenia ekspresyjne, komponowanie ruchu, forma muzyczna i forma ruchu, styl muzyki a styl ruchu.
- Specyfika prowadzenia zajęć rytmiki w Szkole Baletowej (cele, zadania wychowawczo-dydaktyczne, rodzaje ćwiczeń, analiza programu).
- Projektowanie zadań oraz przygotowanie improwizacji fortepianowej w zakresie zagadnień metrycznych: marsz z tematami rytmicznymi, ciąg metryczny, ćwiczenie inhibicyjno- incytacyjne, echo 2-taktowe w metrum 3/4 lub 4/4, fraza 3-taktowa.

Metody dydaktyczne:

- podająca - werbalna: wykład, dyskusja
- waloryzująca
- problemowa
- operatywna-praktyczna
- problemowo-twórcza
- problemowo-analityczna

Warunek zaliczenia kursu wraz z metodami i kryteriami oceniania:

- Praktyczna znajomość problematyki i treści programowych przedmiotu rytmika na wydziale rytmiki w Szkole Muzycznej II st.- zaliczenie ustne
- Znajomość specyfiki prowadzenia zajęć rytmiki w Szkole Baletowej – zaliczenie ustne
- Projektowanie zadań oraz przygotowanie improwizacji fortepianowej w zakresie zagadnień metrytmicznych - zadania praktyczne

Semestr:...2..... **wymiar godzin**.....15..... **ilość pkt. ECTS**.....1.....

Rodzaj zajęć (właściwe podkreślić): wykład, ćwiczenia, seminarium

Sposób zaliczenia (właściwe podkreślić):

E-egzamin, ZO-zaliczenie z oceną, Z-zaliczenie bez oceny

Treści programowe wraz z opisem efektów kształcenia:

- Rozkład materiału dla przedmiotu rytmika dla wydziału rytmiki w Szkole Muzycznej II st. dla klas I - VI (z uwzględnieniem poszczególnych rodzajów ćwiczeń),
- Rola improwizacji fortepianowej na zajęciach rytmiki - improwizacja fortepianowa jako główne źródło kształtowania wrażliwości muzycznej w ćwiczeniach słuchowo-ruchowych oraz ekspresyjnych w szkole muzycznej II st.
- Projektowanie zadań oraz przygotowanie improwizacji fortepianowej w zakresie zadań metrytmicznych: łańcuch w metrum 5/4 do wykonania z taktowaniem i swobodnie, grupy niemiarowe (dwójki i trójki), polirytmie złożone z wartości i grup rytmicznych, temat z uzupełnieniem ósemkowym (z zamianą planów), polirytmia 2 - głosowa -ostinato i temat rytmiczny.

Metody dydaktyczne:

- podająca - werbalna: wykład, dyskusja
- waloryzująca
- problemowa
- operatywna-praktyczna
- problemowo-twórcza
- problemowo-analityczna

Warunek zaliczenia kursu wraz z metodami i kryteriami oceniania:

- Znajomość zagadnień programowych i ich ramowych rozkładu materiału dla przedmiotu rytmika dla wydziału rytmiki klas I-VI w Szkole Muzycznej II st. – przygotowanie rozkładów materiału w formie pisemnej oraz omówienie ustne,
- Znajomość problematyki znaczenia improwizacji fortepianowej na rytmice na poszczególnych etapach edukacji - zaliczenie ustne,
- Projektowanie zadań oraz przygotowanie improwizacji fortepianowej w zakresie wybranych ćwiczeń metrytmicznych oraz ekspresyjnych - realizacja praktyczna